

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Andreæ Vallensis Vvlgo Del Vavlx Andanensis, I. V. D. Et
In Alma Academia Lovaniensi SS. Canonum Professoris
Ordinarii, Paratitla Ivris Canonici Sive Decretalivm D.
Gregorii Papæ IX. Svmmaria Ac ...**

Delvaux, André

Coloniæ Agrippinæ, 1686

9. Quando juramentum confirmet contractum, vel non.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62177](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62177)

intentione præstito, sequitur naturaliter & necessario obligatio. Ratio est, quia talis obligatio non pendet directe & proximè à voluntate & intentione iurantis, sed tantum remote, & immediatè provenit ex iuramento, vel alio actu, ad quem necessario sequitur.

Dixi, absoluta intentione emissum: quia si fuerit conditionata, sicut suspendit consensum ita etiam consequenter effectum seu obligationem, donec adveniat & existat conditio.

2. Secundus effectus est, confirmare ipsam promissionem vel pollicitationem: & aliquando etiam contractum. Quod ut intelligatur, sciendum est.

3. Differre ista, juramentum esse validum, obligareque ad sui observationem, & juramentum confirmare contractum: sed habere se ut magis & minus commune. Nam juramentum dicitur validum, quando cumque servandum, ob honorem divini nominis, etiam si illi, in cuius favorem præstitum est, nullum jus per illud acquiratur. Sic juramentum de solvendis usuris validum est, quia servandum, ob honorem divini nominis, cum servari possit absque dispensatione salutis æternæ & sine præjudicio tertii: & tamen per illud nullum jus creditori acquiritur; ideoque relaxato juramento, vel impleto per solutionem usurarum, repeti soluta possunt, *c. 1. c. Debitorum 6. b. tit.*

4. Confirmat autem contractum, quando non solum servandum est, sed etiam alteri in cuius favorem præstat, jus tribuit, & contractum in sua specie efficit validum. Et hinc fit, quod quamvis relaxetur juramentum, maneat nihilominus obligatio iustitiæ ex contractu, quæ transit ad hæredes.

5. Hinc quoque patet, magnum esse discrimen inter iuramentum, quod confirmat contractum, & illud, quod non confirmat: nam quando obligat, nec tamen confirmat contractum, relinquit contractum in sua natura invalidum atque inefficacem, si talis in se sit: quia ei vinculum nullum adiecit, sed tantum obligat in ordine ad Deum, ne sit falsus testis. Ideoque relaxato iuramento, potest immediatè contraveniri contractui ex se invalido, et nulla remaneat obligatio.

6. Quando autem confirmat contractum, tunc licet, secluso iuramento, is sit nullus, tamen efficitur firmus & irrevocabilis, ratione iura-

menti, ut communiter tradunt DD. in *c. Cum contingat 28. h. t. c. in c. 2. De postu in 6.* Ideoque relaxato juramento ab alio; quam à creditore, ex iusta aliqua causa, v. g. ob læsionem, remanet adhuc contractus validus: quia cum acciperit firmitatem ex iuramento, & illa dependeat à juramento solum in fieri, ut loquuntur, non autem in conservari, non debet, causa firmitatis cessante, rescindi, nisi superveniat causa aliqua annullans, *c. Factum legitime de R. I. in 6.*

Dixi, relaxato juramento ab alio, quam à creditore; quia si creditor ipse relaxat, etiam contractus dissolvitur, & cessat omnis obligatio. Nam creditor non potest relaxare juramentum, quasi per se, & immediatè, sed cedendo juri suo, & quasi tollendo fundamentum juramenti.

7. Secundò differunt, quòd, quando contractus firmatur juramento: cum jam sit jus partu quaesitum, non liceat amplius contravenire contractui, nec peti possit absolutio, nec facta solutione detur repetitio, sed contractus maneat omninò firmus & irrevocabilis, ut indicant, in *Auth. Sacramenta puerum Cod. Si adversus venditionem etc.* verba illa, *inviolabiliter custodiantur: & illa in d. c. 2. De postu in 6. omninò servari debet.* Quando verò juramentum est servandum ob Dei honorem, ut in *d. c. Debitorum 6. h. t.* tum relaxatio licetè peti potest. Et vixè facillè concedi debet, quia cum nullum jus acquiratur homini, cui juramentum præstat, sed Deo duntaxat, ideo Prælati, tanquam Christi vicarius potest illud eius nomine relaxare, subsistente iusta causa relaxandi. Sin autem iurans voluit petere relaxationem, satisfaciet, licet statim, ut solvit, repetat solutum, quia implevit iuramentum, & alter solutum iniuste retinet.

§ IX.

Quando juramentum confirmet contractum vel non.

1. *Actus jure naturæ irritus non confirmatur juramento.*
2. *Non etiam actus prohibitus ob favorem publicum.*
3. *Confirmatur verò ob privatam utilitatem prohibitus principaliter.*

1. **H**Ac de re aliquot regulæ assignari possunt. Quarum sit hæc.

Prima: *Actus, qui jure naturæ est irritus*

De 2

re

vel irritari potest, non confirmatur juramento: secundum communem opinionem DD. ut quando vel dolo extortus est: nam tunc ratione injuriæ tenetur extoror ad restitutionem nec ullum jus solidum acquirit. Si tamen id, quod promittitur, non sit illicitum, servandum est juramentum, cum servari possit sine dispendio salutis æternæ, nec vergat in præjudicium tertii, si utique ille, in cujus favorem est præstitum, illud servari velit, & alias legitime non relaxetur.

2. Secunda regula: Quando actus prohibitus est principaliter & immediatè ob favorem publicum, qui immediatè respicit ipsum statum Reip. & bonum communitatis, ut communitas est, non confirmatur juramento, *cap. Si diligenti* 12. *sup. De foro compet.* Ratio est, quia nullus privatus potest renunciare favori publico, favori legis, immediatè prospicientis communi bono, *l. ius publicum D. De pactis d. e. Si diligenti*. Talis vero actus est contra bonos mores naturales, hoc ipso, quo est contra bonum commune, & proinde juramentum, illi adjectum, non obligat, *c. non est obligatorium De R. l. in 6.*

3. Tertia: Quando contractus est prohibitus principaliter & immediatè ob privatam utilitatem & bonum cujusque civis, secundariò verò ob publicam utilitatem ac bonum commune, quatenus illud ex singulorum commodis exurgit, tunc confirmatur juramento, *d. e. 2. De pactis in 6. & d. Auth. Sacramenta puberum*; ubi contractus favore minoris nullus confirmatur juramento: & *d. e. Cum contingat hoc tit.* Ubi alienatio fundi dotalis, favore mulieris nulla, similiter juramento confirmatur. Ratio est, quia unusquisque potest renunciare favori pro se per legem introducto, *d. e. Si diligenti*. Et præjudicium boni communis, cum eo casu sit modicum, Lex canonica non curat. Confirmatur autem tunc contractus, nisi sit reprobatus odio creditoris, in cujus favorem præstatur, quia in eo est turpitudine. Nam licet juramentum servandum sit, donec relaxetur, ne Deus in falsum testem adducatur; tamen tunc non confirmat contractum, ne sit vinculum iniquitatis, *contra c. Quanto 18. hoc tit.* Debet autem turpitudine ista esse de jure naturali vel divino. nam si sit de jure humano, juramentum confirmat contractum, quia sup-

plet vitium, *c. Quamvis de pactis in 6.* purgatque vitium nullitatis, jure civili inductæ.

TITULUS XXV.

De Exceptionibus.

1. 2. Ratio ordinis, & Exceptio quid sit.
3. Alia est Exceptio Facti seu intentionis, alia Juris.
4. Exceptionum Juris alia Dilatoria, alia Peremptoria.
5. Dilatoria que dicantur.
6. Earum quaedam desumuntur ex persona Judicis.
7. Qua regulariter proponi debent ante litem contestatam.
8. Recusatio Judicis qui & coram quo proponenda.
9. 10. Quaedam ex persona actoris & rei conveniunt.
11. Ea quoque proponenda regulariter ante litem contestatam.
12. Peremptoria qua sint.
13. Ea regulariter usque ad sententiam proponi possunt.
14. Exceptio eliditur Replicatione, & hac Duplicatione, &c.

1. Hucusque sufficienter ostensum est, quomodo actor suam intentionem probet: sequitur de Exceptionibus, quibus reus vicissim se adversus actorem defendit: nam Exceptiones nihil aliud sunt, quàm defensiones reorum, quibus probationes seu actiones adversariorum, sive jure competentes, sive de facto intentatas, elidunt. Tamen verò dilatoriæ exceptiones ante litem contestatam regulariter opponi debent, unde hic Tit. videbatur præponendus Titulo, *De litem contestatione*: tamen ut simul & semel de exceptionibus agatur, rectè hoc loco subjicitur, quia exceptiones peremptoriæ, quæ magis negotium principale afficiunt, post litem contestatam ut plurimum opponuntur.

2. Est autem Exceptio actionis vel intentionis agentis exclusio, *h. 2. in princ. D. h. tit.*

3. Ea in genere vel est facti seu intentionis, vel Juris facti seu intentionis est, quæ reus actoris, nullo jure agentis, intentionem excludit.